

Memo

Aan	:	Colleges van B&W van Regio De Vallei
Van	:	DB Regio De Vallei
Datum	:	03-10-2017
Onderwerp	:	Voorstel verwerking huishoudelijk restafval

Aanleiding

Het huishoudelijk restafval dat in de vijf gemeenten die aangesloten zijn bij Regio De Vallei wordt ingezameld, wordt verbrand in de verbrandingsinstallatie van ARN in Weurt. Het aanlevercontract dat hieraan ten grondslag ligt kent geen einddatum, maar wel de mogelijkheid om steeds na vijf jaar het contract op te zeggen. Het volgende moment om het contract op te kunnen zeggen is 1 april 2020. Hiervoor geldt een opzegtermijn van 2 jaar (dus: 1 april 2018).

Beslispunt

De colleges van B&W worden verzocht het voornemen van het Dagelijks Bestuur van Regio De Vallei om het Algemeen Bestuur voor te stellen geen gebruik te maken van de mogelijkheid om het aanlevercontract op te zeggen, voor te leggen aan de gemeenteraden zodat de zij in de gelegenheid worden gesteld om wensen en bedenkingen kenbaar te maken.

Het DB is in goede samenspraak met het AB tot dit voorgenomen gekomen na een jaar van onderzoek en marktorientatie. Hierbij hebben twee criteria centraal gestaan: de duurzaamheid van ARN en de tariefontwikkeling.

Algemene informatie over ARN - duurzaamheid

De afvalverbranding van ARN behoort tot een van de meest duurzame verbrandingsinstallaties van Nederland. Dat blijkt uit een analyse van de markt voor afvalverbranding in Nederland (en daarbuiten) dat in opdracht van Regio De Vallei is uitgevoerd door onderzoeksbureau K plus V. Uit het rapport valt op te maken dat de ARN tot de top 5 behoort. Het is niet vast te stellen welke verbrandingsinstallatie de beste is omdat niet een installatie uitstijgt boven de andere. ARN scoort nergens slecht en behoort vaak tot de best scorende installaties in vergelijkingen van uitstoot.

ARN opereert ruim binnen de wettelijke marges. De huidige vergunning is in overleg met de woonomgeving tot stand gekomen en is strenger dan de landelijke normen. De installatie heeft lage emissiewaarden voor onder andere fijnstof, zwaveldioxide, koolmonoxide, ammoniak en zoutzuur. De installatie heeft een hoge energie-efficiency en zet warmte in bij omliggende bedrijfsmatige activiteiten en bij het warmtenet in de regio. Ook doordat ARN nabij Regio De Vallei gelegen is, zijn emissies ten gevolge van transport beperkt. Voor de komende jaren zal ARN aanvullende investeringen doen om het duurzaamheidsprofiel van ARN verder te verbeteren.

De duurzaamheidsambities voor de komende jaren van ARN zijn in een bijlage toegevoegd.

Tariefontwikkeling

K plus V is ook door Regio De Vallei gevraagd om een marktanalyse uit te voeren op de prijsontwikkeling voor het verwerken van huishoudelijk restafval. Dit heeft een bandbreedte opgeleverd dat lager is dan het huidige tarief dat Regio De Vallei betaalt.

In het verleden heeft ARN enkele keren een tariefskorting gegeven. ARN heeft een nieuwe korting aangeboden per 1 april 2020, waarmee het tarief dat de regio betaalt voor het verwerken van huishoudelijk restafval uitkomt binnen de bandbreedte die K plus V heeft berekend. Deze korting kan, afhankelijk van de precieze keuzes die de raden in de afvalbegroting maken, doorwerken in een lagere afvalstoffenheffing voor de inwoners van de regiogemeenten.

Vanwege het concurrentiegevoelige karakter en het bedrijfsbelang voor ARN zijn in deze memo geen tarieven en bedragen opgenomen. Op basis van de tariefskorting kan wel inzicht gegeven worden in de jaarlijkse besparing. Bij gelijkblijvende aanleverhoeveelheden omvat de besparing ten opzichte van het huidige tarief per gemeente vanaf 1 april 2020 jaarlijks ongeveer:

Gemeente	Besparing per jaar (bij gelijke aanlevervolumes)
Barneveld	€ 130.000
Ede	€ 250.000
Nijkerk	€ 70.000
Scherpenzeel	€ 20.000
Wageningen	€ 60.000

Andere overwegingen

Enkele andere overwegingen die hebben bijgedragen aan dit voorgenomen besluit zijn:

- Het opzeggen van het contract betekent dat er een Europese aanbesteding moet worden uitgeschreven voor het verwerken van het huishoudelijk restafval. De ontwikkeling van de markt voor huishoudelijk restafval is zeer onvoorspelbaar, waarmee het risico op een (veel) minder gunstig tarief voor het verwerken van huishoudelijk restafval na een Europese aanbesteding groot is.
- Een Europese aanbesteding brengt veel kosten, externe inhuur, doorlooptijd en juridische risico's met zich mee. Afgewogen tegen het risico van een hoger tarief dan het huidige onderhandelresultaat, is dat moeilijk te verantwoorden.
- De transport- en overslagkosten naar vrijwel elke andere verbrandingsinstallatie zullen (flink) hoger uitpakken omdat andere installaties geografisch verder weg gelegen zijn dan de ARN. Deze transportkosten maken geen onderdeel uit van het aanlevertarief, gemeenten betalen zelf voor transport en overslag.

Juridische aspecten

Door de juristen van Dirkzwager is het aanlevercontract bestudeerd vanuit de optiek privaats-, publiekrechtelijke en aanbestedingsrecht. Hun oordeel is dat het aanlevercontract kan voortduren mits de voorwaarden niet belangrijk worden gewijzigd, en niet in het voordeel van ARN worden gewijzigd. De tariefskorting is geen wijziging in het voordeel van ARN.

Overige ontwikkelingen

Regio De Vallei is medeaandeelhouder van ARN. Het DB en AB van Regio De Vallei zijn van mening dat het eigenaarschap van een afvalverbrandingsinstallatie geen kerntaak (meer) is van lokale overheden. Om die reden hebben DB en AB het voornemen om in de komende tijd te onderzoeken of het mogelijk is de aandelen te vervreemden. Dit staat echter los van de beslissing om geen gebruik te maken van de mogelijkheid het lopende aanlevercontract op te zeggen.